

Datum:
2026-09-30

Diarienummer:
MHN-2026-00429

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Handläggare:
Mattias Hogvall

Yttrande över promemorian Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet (Ecos MHN-2026-5675)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 22 oktober 2026 till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ärendet

Promemorian innehåller förslag som behövs för att förtydliga och förbättra genomförandet av industriutsläppsdirektivet. Förslagen rör förklaringar av begrepp, krav på villkor vid provning samt utökad tillsyn. Nämnden har vissa synpunkter, som främst avser behovet av vägledning.

Beredning

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn eller jämställdhet.

Ärendet kan få konsekvenser ur ett näringslivsperspektiv, eftersom förslagen rör tillsyn och provning av industriutsläppsverksamheter.

Föredragning

Promemorian föreslår ändringar för att förtydliga och förbättra genomförandet av industriutsläppsdirektivet. Bland annat införs en definition av begreppet "anläggning" och definitionen av "industriutsläppsverksamhet" utvidgas. Det innebär att flera verksamheter inom en fast teknisk enhet nu kan klassas som en

industriutsläppsverksamhet om deras sammanlagda produktionskapacitet eller mängd når upp till ett visst tröskelvärde. I samband med detta ska tillsynsmyndigheterna kontrollera dessa värden och de vägledande myndigheterna ge stöd kring de nya begreppen.

Vidare föreslås skärpta krav på tillstånd, vilka ska innehålla villkor för skyddsåtgärder vid onormala driftsförhållanden samt underlag för bedömning av utsläppsvärden. För verksamheter som förbränner avfall och släpper ut avloppsvatten tillkommer specifika krav på villkor gällande temperatur, flöde och surhetsgrad. Om ett så kallat alternativvärde beslutas ska kontrollresultaten vara tillgängliga för samma tidsperioder och referensförhållanden som gäller för bästa tillgängliga teknik.

Avslutningsvis förtydligas reglerna för när tillsynsmyndigheten ska utföra tillsyn samt vilka uppgifter som ska hanteras efter ett tillsynsbesök.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen är generellt positiv till att införa en förklaring av begreppet "anläggning" i industriutsläppsförordningen för att minska tolkningssvårigheter, men föreslår att uttrycket "samma plats" förtydligas ytterligare eller kompletteras med vägledning.

När det gäller definitionen av "industriutsläppsverksamhet" anser miljöförvaltningen att vägledning behövs och framför allt en tydligare definition av "fast teknisk enhet", inklusive konkreta exempel. Samtidigt välkomnar miljöförvaltningen att kumulativa effekter av mindre verksamheter kan leda till högre krav, även om det kan medföra en tillfällig administrativ börda vid omklassificering.

Miljöförvaltningen ser ett behov av tydlig vägledning kring vad som händer när anmälningspliktiga verksamheter adderas ihop, särskilt gällande statusrapporter och tidsfrister för BAT-slutsatser.

Miljöförvaltningen är dock positiv till de utökade kraven på tillståndsvillkor avseende alternativvärden, avloppsvatten vid avfallsförbränning samt skyddsåtgärder och kontroll.

Gällande tillsynen anser miljöförvaltningen att förslaget om icke-rutinmässig tillsyn är bra, men menar att uttrycket "så snart som möjligt" är för vagt och bör ersättas med en tydligare tidsfrist för att säkerställa ett nationellt enhetligt arbetssätt. De föreslår även att uttrycket "om det är lämpligt" stryks vid tillsynsbesök i samband med exempelvis återkallelse eller omprövning, då besök i dessa fall alltid bör utföras.

När det gäller EMAS-certifiering anser nämnden att det inte räcker med själva deltagandet för att påverka tiden mellan tillsynsbesök, utan att det ska vara utfallet av den årliga miljöredovisningen som styr. För detta krävs effektiva system för att tillsynsmyndigheterna ska kunna ta del av informationen.

Slutligen anser miljöförvaltningen att det föreslagna ikraftträdandet kan vara för tidigt, då det finns en risk att tillräcklig vägledning saknas inom de områden där behovet är som störst.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-09-30
- Bilaga 1, Förslag till yttrande

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Mattias Hogvall

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet, dnr. KN2026/01497-1

Remisstid: 1 november 2026

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har följande synpunkter:

En förklaring av uttrycket anläggning införs

Den föreslagna förklaringen av uttrycket anläggning liknar den definition som återfinns i industriutsläppsdirektivet (artikel 3.3). Nämnden är positiv till att denna förklaring införs i industriutsläppsförordningen, eftersom uttrycket har varit svårtolkad i vissa fall.

Nämnden anser att uttrycket anläggning kan göras ännu tydligare genom att utveckla begreppet ”samma plats”. Alternativt kan ytterligare vägledning inom området behövas.

Förtydligande av uttrycket industriutsläppsverksamhet

Nämnden anser att detta förtydligande inte är så tydligt som promemorian förmodligen avser. För att verkligen klargöra hur uttrycket ska tolkas kommer det att krävas vägledning med figurer.

Förslaget innebär att flera verksamheter kan ingå i en industriutsläppsverksamhet. Flera industriutsläppsverksamheter kan sedan ingå i en anläggning. Detta skapar flera lager av definitioner, vilket skulle kunna leda till otydligheter inom tillsynen.

Nämnden är dock positiv till att de kumulativa effekterna av flera mindre verksamheter kan medföra högre krav när de sammanförs till en industriutsläppsverksamhet.

Nämnden inser att detta förslag skulle kunna innebära en tillfällig administrativ börda för tillsynsmyndigheterna, då verksamheter kan behöva omklassificeras. Nämnden

bedömer dock att det inte kommer att röra sig om särskilt många fall i vår kommun, eftersom dessa verksamheter sällan kommer ingå i samma fasta tekniska enhet.

Nämnden anser vidare att det bör införas ett förtydligande av uttrycket ”fast teknisk enhet” i industriutsläppsförordningen, eftersom begreppet är väsentligt för bedömningen av om verksamheter kan samordnas eller inte. Här vore det värdefullt med exempel, liknande den vägledning Naturvårdsverket tidigare har gett kring begreppet ”anläggning”.

Tillsyn av verksamheter som efter addering kan vara industriutsläppsverksamheter

Nämnden anser att förslaget inte tydligt anger vad som gäller om anmälningspliktiga verksamheter läggs ihop. Ska en statusrapport upprättas? Har verksamheterna fyra år på sig att efterleva BAT-slutsatserna? På grund av dessa oklarheter önskar nämnden tydligare vägledning, vilket även har föreslagits i promemorian.

Krav på villkor för tillstånd till en industriutsläppsverksamhet

Nämnden är positiv till att utöka kraven på innehållet i tillstånden för industriutsläppsverksamheter. Detta gäller både villkor avseende alternativvärden, villkor för avloppsvatten vid förbränning av avfall samt villkor om skyddsåtgärder, övervakning och kontroll.

Icke-rutinmässig tillsyn för industriutsläppsverksamheter

Nämnden anser att förslaget är bra och att det förmodligen kommer att innebära en högre närvaro av tillsynsmyndigheten på de berörda verksamheterna. Nämnden påpekar dock att uttrycket ”så snart som möjligt” kan variera mycket beroende på tillsynsmyndighet och resurser. Om det ska finnas en strävan mot ett likartat arbetssätt i hela landet, bör en tydligare tidsfrist föreslås.

Nämnden anser vidare att uttrycket ”om det är lämpligt” bör strykas i fråga om tillsynsbesök vid återkallelse, omprövning och upphävande med mera rörande tillstånd. Uttrycket är för otydligt och det framgår inte om det är tillsynsmyndigheten eller tillståndsmyndigheten som ska bedöma lämpligheten. Nämnden menar att det alltid bör utföras ett tillsynsbesök i dessa fall.

Deltagande i EMAS kan påverka tiden mellan två tillsynsbesök

Nämnden anser att det inte enbart bör vara deltagandet i EMAS som påverkar tiden mellan två tillsynsbesök, utan även utfallet av deltagandet. De EMAS-registrerade organisationerna ska varje år, senast den 1 september, skicka sin miljöredovisning till Naturvårdsverket. Det är utfallet av denna miljöredovisning som bör kunna påverka tiden mellan två tillsynsbesök.

Nämnden anser vidare att det måste finnas ett bra system för tillsynsmyndigheten att inhämta information från denna miljöredovisning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorian föreslår att ändringar i både miljöbalken och förordningarna ska träda i kraft den 1 februari 2027. För en industriutsläppsverksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som inte utgjorde en industriutsläppsverksamhet enligt de äldre

bestämmelserna, ska industriutsläppsförordningen tillämpas från och med den 1 februari 2028.

Nämnden anser att ikraftträdandet kan vara för tidigt för att tillsynsvägledande myndigheter ska hinna ta fram tillräckligt bra vägledning inom de områden där det krävs.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Birgitta Robért
nämndsekreterare